

על אמנות ואדריכלות

אדריכלים משלבים את יצירות האמנות שלהם בבניינים שתכננו

שילוב עבודות אמנות בחללים שתכנן משרד פרי אדריכלות והנדסה וממשיכו- **V5 אדריכלים**, הינו חלק אינטגרלי מהיצירה הכוללת של עיצוב החלל הארכיטקטוני כבר מראשיתו. במשך מאות שנים, מסביר אדריכל בני פרי, השתייכה האדריכלות לתחום האמנות והיא אף נקראה בפי רבים "אם האמנויות". מעטים זוכרים היום כי אחד מגדולי האדריכלים של תקופת הרנסנס היה הצייר מיכלאנג'לו אשר ידע למזג באופן מופלא את היכולות הדרמטיות של הציור והפיסול, בהן ניחן, עם הידע שרכש בתחום הבניה.

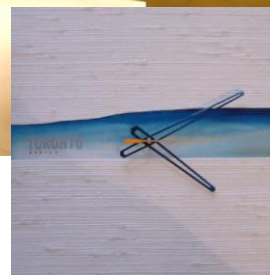

במשך כל אותן שנים, מוסיף פרי, היה עיקר עבודתם של אדריכלים מושקע בעיצוב האמנותי הכוללני של הבניינים שעיצבו. עמודים דקורטיביים, חזיתות אורנמנטליות, פסלים שתמכו חלקי גג, מרזבים בצורת ציפורים או דרקונים וכיו"ב היו חלק בלתי נפרד מתחום היצירה האדריכלית. דוגמאות לאדריכלות מהולה באמנות ניתן למצוא ברב מבני הציבור באירופה ובארה"ב עד לסוף שנות ה-30 של המאה ה-20. רחובות רבים באירופה נראים כאולמות במוזיאונים בזכות הסינרגיה הזאת. הגדילו לעשות אדריכלי פראג שבזכותם נראה כל מרכז העיר כמוזיאון ענק.

בתמונות: במרכז להוראת המדעים ע"ש דוידסון במכון וייצמן שילב אדריכל בני פרי ממשרד פרי אדריכלות והנדסה / **v5 אדריכלים** יצירות תבליט אבסטרקטיות מפלדת אל-חלד במספר חללים ציבוריים. היצירות נועדו להביע את התעוזה והתנופה המאפיינים את פעילותו של המרכז ושל הפרופ' חיים הררי העומד בראשו בתחום החינוך בארץ.

רק המודרניזם שקבע כי "הצורה היא הפונקציה" קרע את האדריכלות מהאמנות והטיל אותה לזרועות המכאניות והקרות של הטכנולוגיה. מגמה זו של "מכאניזציה" של הבניין שראשיתה בקביעה של לה-קורבוזיה כי הבניין הוא מכונה שנועדה למגורים הולכת ומקצינה בימינו עם שילוב הטכנולוגיה המתקדמת במקצוע הבניה ויצירת "בנייני הי-טק". במצב העניינים הזה אין פלא שיש מי שמחפש את הדרך לסוג חדש של סינרגיה בין אדריכלות לאמנות. אדריכל בני פרי רואה בכל מרכיבי הבניין חלק מתחום המעורבות של המשרד. "נשמח אף אם יטילו עלינו לתכנן את ידיות הדלתות בבניין ולא נסרב אף לעצב את הסכו"ם של הסועדים בו, את המפיות ואת השטיחים. בכל מקום בו מסכים מזמין העבודה לשלב יצירות אמנות מפרי ידינו אנו שמחים להיענות לאתגר".

בתמונות: במשרדי הבנקאות הפרטית של בנק לאומי בירושלים ובתל-אביב ציירה האדריכלית והאמנית ענת מור-אבי ממשרד פרי אדריכלות והנדסה וממשיכו **v5 אדריכלים** תמונות ברוח לוגו הבנק. בכניסה לסניף עיצבה ענת מצגת שעונים מחומרי הגמר של החלל ובגווניו. כל שעון מראה את השעה באחד מסניפי הבנק ברחבי העולם. בנק לאומי משלב לאחרונה יצירות, פרי ידה של האמנית במספר סניפים בכל רחבי הארץ.

במספר פרוייקטים שילב בני פרי יצירות אמנות פרי ידיו בחללים הפנימיים כחלק בלתי נפרד מהיצירה האדריכלית, לעיתים אף מבלי להיוועץ מראש במזמין. "האובייקטים האמנותיים מקבלים עליהם ממאפייני המקום, אם בגוון, אם בצורה או במיקום, יחד עם זאת הם מקרינים ומשפיעים על סביבתם" הוא אומר. במשרד שתכנן בניינים על תכולתם, שילבה האדריכלית והאמנית ענת מור אבי את ציוריה בחללים שאותם היא עיצבה כאדריכלית. במספר פרוייקטים שביצע המשרד ניתן למצוא את יצירות האמנות שלה על הקירות. התמונות מצוירות במיוחד עבור הלקוח ומכילות הקשרים תוכניים וקונטקסטואליים. "התמונה איננה קישוט", היא אומרת. "היא מאפשרת לאדריכל לאפיין חלל, להגדיר מקום מעבר, לתחום איזור המתנה, לייצר קלילות או כובד. התמונה האמנותית, כמו אלמנטים אדריכליים, משפיעה על תחושת האדם בחלל. פעמים רבות מספרת התמונה את סיפור המקום".

בתמונות: שילוב תמונות בחלל שתוכנן ע"י משרד פרי אדריכלות והנדסה/ **V5 אדריכלים** בחברת ההיי-טק "טוליפ" בנתניה משדר את מסר המקום בסידרת תמונות שמבטאת את "צמיחת שדה הצבעוניים" כשם המקום וברוח החברה הצעירה. עיצבה וציירה- ענת מור-אבי.

האדריכלים במשרד שותפים לדעה שחללים שהעיצוב המלא שלהם הופקד בידי האדריכל יהיו עשירים והרמוניים יותר מחללים בהם מהווה העיצוב הפנימי קישוט בלבד. במסעדת "מומה" באשדוד אותה עיצב אדריכל גיא כנען- שותף במשרד - הוכנו גומחות מיוחדות ליצירות אמנות, אולם אורחי המסעדה יווכחו עד מהרה שהיצירות טבועות בתאורה הצבעונית המתחלפת אותה התקין האדריכל בתוך הגומחות. "אדריכל הוא אמן החולם תחילה את מושא יצירתו האמנותית ואז תופר חללים תפקודיים סביבה" הוא טוען.

בתמונות : במסעדה "מומה" באשדוד יצר האדריכל גיא כנען- שותף במשרד **V5 אדריכלים** גומחות שיצירות האמנות המשולבות בתוכן הן מערכות תאורה קינטית המשתנות באורח מתמיד. האורחים חווים השתנות מתמדת של אורות וצבעים מסביבם.